

advokatas Saulius Dambrauskas

Vytauto pr.95/Donelaičio g.1, LT-44239 Kaunas

Tel. +370 68618325

Lietuvos Architektų Rūmams

PRAŠYMAS DĖL NEATLYGINTINOS ATSTOVAVIMO SUTARTIES SUDARYMO GINANT VIEŠĄJĮ INTERESĄ

2025 m. sausio 28 d.

Kaunas

1. Kauno visuomenę sujaudino informacija apie planuojamas statybas Kauno Ažuolyno teritorijoje esančiame žemės sklype Sporto g. 3. Vietoj paveldinio *Kauno Ažuolyno sporto statinių komplekso* (unikalus objekto kodas 31618) planuojama statyti pastatų kompleksą (*toliau - Projektas*).
2. Pasisakydama dėl Suinteresuotos visuomenės kreipimosi dėl planuojamų statybų, Kultūros ministerija 2024 gruodžio mėnesio rašte nurodė, kad *Kauno Ažuolyno sporto komplekso vertingoji savybė yra stačiakampio plano teniso kortai I, II teritorijos šiaurės ir rytų dalyse (išskyrus XX a. II p.-XXI a. įrengtus teniso kortus), ir šią vertingąją savybę būtina išsaugoti*; taip pat atkreipė dėmesį, kad numatomos statybos patenka ne tik į nacionalinio reikšmingumo kultūros paveldo objekto *Kauno Ažuolyno sporto statinių komplekso teritoriją*, bet ir į savivaldybės saugomos Miesto istorinės dalies, vad. *Kauno Žaliakalnio 1-oji (u. k. 31280) ir UNESCO Pasaulio paveldo sąrašo objekto – Modernistinio Kauno: Optimizmo architektūros, 1919–1939 metais teritoriją. Kauno Ažuolyno sporto statinių kompleksas pasaulio paveldo vertybės nominacinėje byloje yra įvardintas kaip vienas iš objekto atributų (1 priedas, „List of cultural heritage properties and sites in the Nominated Property, constructed or reconstructed in 1919–1940 and associated with the attributes of the Nominated Property, and listed on the National Register of Cultural Heritage of the Republic of Lithuania“).*
3. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos architektūros įstatymo (*toliau - AI*) 18 straipsnio 1 dalimi *architektūros, teritorijų planavimo, nekilnojamojo architektūrinio ir urbanistinio paveldo sričių ir kitiems su architektūra susijusiems klausimams nagrinėti, rekomendacijoms*

teikti ir pasiūlymams valstybės ir savivaldybių institucijoms, priimančioms su architektūra susijusius sprendimus, teikti, taip pat architektūros kokybei vertinti steigiamos regioninės architektūros tarybos, kurias sudaro įstatymo nustatyta tvarka deleguoti architektai taip užtikrinant šių tarybų aukštą ekspertinį-kvalifikacinį lygmenį.

4. Kauno regioninė architektų taryba (toliau - **Kauno RAT**) 2024-12-17 sprendimu dėl prašymo apsvarstyti visuomenei svarbius projektus (Sporto g. 3 Kaune, daugiabučių statybos bei žemės sklypo Sporto g. 3, Kaune detaliojo plano koregavimo) ir įvertinti jų atitikimą Architektūros įstatymui, I-ojo Žaliakalnio draustinio specialiajam planui, istoriniam kontekstui (sporto funkcija) bei viešajam interesui pagal asociacijos „Žaliasis Ažuolynas“ pareikštą prieštaravimą šiam projektui, nepritarė svarstydamas Projektui.
5. Kauno RAT *inter alia* savo sprendime konstatavo, kad *Projektas šurkščiai pažeidžia viešąjį interesą.*
6. Nežiūrint Kauno RAT nepritarimo Projektui, Kauno miesto savivaldybės administracija 2025-01-13 išdavė Statybos leidimą.
7. Tuo Kauno miesto savivaldybės administracija bei Statybos leidimo išdavimą derinę architektai ne tik pademonstravo nepagarbą architektų ekspertinei institucijai bei priimtu sprendimu išreikštai pozicijai, tačiau ir pažeidė AĮ 12 straipsnio 3 dalyje nustatytos teisės normos dispoziciją, kuria remiantis ir esant Suinteresuotos visuomenės prieštaravimams Projektas galėjo būti suderintas **tik gavus regioninės architektūros tarybos rekomendaciją pritari šioms pasiūlymams.**
8. AĮ 19 straipsnyje nustatyta, kad *kai yra pagrindas manyti, kad buvo pažeistas šio įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje nurodytas viešasis interesas, Lietuvos Respublikos architektų rūmai dėl viešojo intereso gynimo turi teisę kreiptis į teismą.*
9. AĮ 3 straipsnio 2 dalimi Viešasis interesas vykdamas architektų veiklą be architektūros kokybės (dėl kurios esamu atveju nėra pareikštos pretenzijos) *inter alia* apima *statinių derinimą prie aplinkos, gamtinio ir urbanistinio kraštovaizdžio puoselėjimą, nekilnojamojo architektūrinio, urbanistinio ir etnokultūrinio paveldo išsaugojimą; visuomeninių, valstybės, savivaldybių bendruomenių ir privačių interesų derinimą, pagrįstą objektyviais asmenų, jų grupių, valstybės ir savivaldybių institucijų ir savivaldybių bendruomenių poreikiais* etc.
10. Kaip minėta, Kauno RAT savo 2024-12-17 sprendimu konstatavo šurkštų viešojo intereso pažeidimą.
11. Todėl vien tai, kad *jau yra konstatuotas šurkštus viešojo intereso pažeidimas*, sudaro įstatyminį pagrindą *Lietuvos Respublikos architektų rūmams dėl viešojo intereso gynimo kreiptis į teismą (AĮ 19 str.).*
12. Suinteresuota visuomenė palaiko būtinybę užkirsti kelią viešajį interesą pažeidžiamam Projekto realizavimui. Todėl Viešojo intereso gynimo fondo lėšomis aš, kaip daugiau negu 30 metų patirties turintis advokatas ir šio fondo vadovas, sutinku ir siūlau sudaryti atstovavimo sutartį su Lietuvos Architektų Rūmais tokioje byloje teisinės paslaugas teikiant nemokamai, t.y. bylinėjimąsi finansuojant iš VIG Fonde sukauptų visuomenės sutelktinių lėšų.
13. Esant Rūmų pageidavimui, atstovavimo sutartis gali būti sudaryta su bet kuriuo Jūsų pasirinktu advokatu. Taip pat Rūmai turi teisę įgalioti savo vardu pasirašyti atstovavimo sutartį su advokatu ir kitą asmenį, pavyzdžiui, Kauno RAT atstovą.
14. Atkreipiu dėmesį, kad skundas teismui privalo būti parengtas ir pateiktas nepažeidžiant Administracinių bylų teisenos įstatyme nustatyto vieno mėnesio termino, t.y. **ne vėliau, kaip iki vasario 13 dienos.**

Remiantis išdėstytais motyvais prašau:

- 1) pasirašyti Lietuvos architektų rūmų vardu pridedamą atstovavimo sutartį nemokamam atstovavimui teisme ginant viešąjį interesą, apskundžiant Kauno miesto savivaldybės administracijos 2024-01-13 išduotą statybos leidimą LSNS-21-250113-00007 statyti naujus statinius Sporto g. 3, Kaune;**
- 2) apsvarstyti Kauno miesto savivaldybės administracijoje dirbančių architektų, kurie Projektą suderino akivaizdžiai pažeisdami Architektūros įstatymo 12 straipsnio reikalavimus ir tuo pažemino įstatyminę architektų ekspertinę instituciją bei sudarė prielaidas išduoti Statybą leidžiantį dokumentą po to, kai Kauno RAT 2024-12-17 nepritarė Projektui ir konstatavo šiurkštų viešojo intereso pažeidimą, veiksmus architektų etikos požiūriu.**

Priede: atstovavimo sutarties projektas

ADVOKATAS SAULIUS DAMBRAUSKAS
VIEŠOJO INTERESO GYNIMO FONDO VADOVAS